

Calvijn
school
gereformeerde basisschool

Op weg naar zelfstandigheid

Waardevol Gereformeerd onderwijs

Veiligheidsplan 2019 2024

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE.....	0
1. COÖRDINATIE VEILIGHEID.....	2
2. SCHOOLGEBOUW EN OMGEVING	3
2.1 GEBOUW	3
2.2 ONTRUIMINGSPLAN CALVIJNSCHOOL	3
3 REGELS EN VEILIGHEID	6
3.1 SCHOOLREGELS	6
3.2 SCHOOLTIJDEN.....	7
3.3 VERLOF EN VERZUIM BIJ LEERLINGEN	7
3.4 PLEINWACHT.....	7
3.3 PESTPROTOCOL.....	8
<i>Wat is het verschil tussen plagen en pesten?</i>	<i>8</i>
<i>Kanjertraining.....</i>	<i>9</i>
3.5 INCIDENTENREGISTRATIE	10
3.6 GEDRAGSREGELS MBT SEKSUEEL MISBRUIK	11
3.7 VIR (VERWIJS INDEX RISICOJONGEREN).....	12
3.8 MELDCODE KINDERMISHANDELING:	14
3.9 PRIVACY.....	14
3.10 GEDRAG BIJ GEBRUIK INTERNET.....	15
3.11 PROTOCOL MOBIELE APPARATEN CALVIJNSCHOOL.....	15
3.12 WPR (WET PERSOONS REGISTRATIE)	16
3.12 AANPAK BIJ BIJZONDERE SITUATIES.....	16
<i>Informatie wanneer ouders gescheiden leven/gaan scheiden</i>	<i>16</i>
<i>Regels medicijngebruik.....</i>	<i>18</i>
<i>Overlijden (oud)leerling/-medewerker / familielid</i>	<i>19</i>
<i>Schade</i>	<i>19</i>
<i>Strafbare feiten.....</i>	<i>19</i>
4 SCHOOLBINDING.....	21
4.1 BUITENSCHOOLSE ACTIVITEITEN	21
4.2 OUDERPARTICIPATIE EN MEDEZEGGENSCHAP	21
5 KLACHTENREGELINGEN.....	23
5.1. VERTROUWENSPERSOON.....	24
BIJLAGE 1 SOCIALE VEILIGHEID PROTOCOL KANJERTRAINING	25
INHOUD KANJERTRAINING	26
WAT DOEN WE ALS HET MIS GAAT EN HOE DOEN WE DAT?	31
DE ROL VAN LEERKRACHTEN, OUDERS EN DIRECTIE BIJ GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG	34

1. Coördinatie veiligheid

Schoolleiding: Locatie directeur: AW van de Geest

Preventiemedewerker : Locatie directeur AW van de Geest

- De Preventiemedewerker werkt mee aan het uitvoeren en opstellen van de risico-inventarisatie en evaluatie. (RI&E)
- Geeft advies aan en werkt samen met de medewerkers of een vertegenwoordiging daarvan. (MR)
- Uitvoeren van Arbomaatregelen

Veiligheidscoördinator – Klaas Ferkranus

- Een veiligheidscoördinator is een door de werkgever aangewezen en gefaciliteerde medewerker in de school – verantwoordelijk voor veiligheidszaken in de school, meer in het bijzonder voor aangelegenheden op het terrein van sociale veiligheid.

Zo vallen de volgende zaken onder zijn verantwoordelijkheid;

- Het organiseren van inspecties
- Het opstellen en oefenen van het ontruimingsplan
- Het opstellen van het ARBO- jaarverslag
- Opstellen en naleven van regels voor het sociale verkeer op school
- Het voeren van incidentenregistratie

Bedrijfshulpverlening, bhv-ers

- E.J. van der Laan
- M.Pouwels-de Graaf
- W.Korlaar- van Dijk
- R Hagebeuk - Zwaan

Deze functionarissen waarvan er een aantal in school aanwezig moet zijn, hebben tot taak:

- bij ongevallen de eerste hulp te verlenen en contacten te leggen met ambulance en brandweer;
- bij brand een begin te maken met het blussen
- te alarmeren en te evacueren

Verder beschikken alle onderwijsgeevenden over een EHAK- certificaat

2. Schoolgebouw en omgeving

2.1 Gebouw

Fysieke inrichting

De Calvijnschool is gebouwd in 1955. Dit is het laatste jaar dat we in deze school verblijven. Er zijn 9 lokalen, gangen, hal, een personeelskamer, IB/RT – ruimte, toiletruimtes, magazijnen en een speellokaal. De school kent 2 uitgangen.

Schoolplein en speeltoestellen

Er is een schoolplein. Het plein aan de west en noord zijde wordt door alle groepen gebruikt. Daar staan 3 speeltoestellen en 2 tafeltennistafels en een zandbak. Aan de oostzijde is het plein gedeelte bestemd voor de fietsen.

Groep 3-5 is op het plein van 10.00-10.15 en groep 6-8 van 10.15-10.30

Voor de controle van de speeltoestellen is het bedrijf Eemfors uit Amersfoort ingehuurd. 2 keer per jaar controleren medewerkers de speeltoestellen en doen daar verslag van. Bij gebreken wordt vervolgens de opdracht gegeven tot reparatie of vervanging.

Speellokaal en toestellen

Het speellokaal is tegenover het klaslokaal van de groepen 1 en 2. In 2009 is vloer vernieuwd heeft het speellokaal een volledig nieuwe inrichting gekregen.

De controle van de toestellen vindt jaarlijks plaats. Hiervoor is een contract afgesloten met Schilte uit IJsselstein.

2.2 Ontruimingsplan Calvijnschool

De schoolleiding heeft de plicht om op grond van de ARBO- wet een ontruimingsplan op te stellen, wanneer de school meer dan vijf lokalen heeft.

Dit laatste geldt dus voor onze school.

Aangebrachte voorzieningen

Op een bijlage is de plattegrond van de Calvijnschool aangegeven.

Daarop is te zien:

- gangen
- vluchtrichtingen d.m.v. pictogrammen
- blusapparaten
- slanghaspels

De lokalen hebben ramen die indien nodig als vluchtwegen gebruikt kunnen worden. De buitendeuren kunnen van binnen te allen tijde geopend worden.

De uitgangen zijn d.m.v. pictogrammen aangegeven. Automatische brandmelding is aanwezig.

Wijze van ontruimen

Bij constatering van brand:

- Automatisch brandalarm of brandalarm maken
- Melding directie
- Alarmdienst bellen: 112 door directie of medewerker.

Bij melding brand: **112**

Calvijnschool

Prinses Margrietstraat 17 Bunschoten

Aard van melding

Blijf aan de telefoon tot instructie op te mogen hangen.

Coördinator BHV-er: Herkenbaar aan: oranje hesje.

De ontruimingsploeg: Overig personeel. Herkenbaar: geel hesje.

Ontruimingssignaal

Het ontruimingssignaal bestaat uit het **aanhoudend geluid van de bel**. Voor de buiten spelende kinderen kan eventueel de buitenbel worden geluid.

De ontruimingsleider, bij aanwezigheid is dat de locatie directeur, ziet erop toe dat

- de brandmelding is uitgegaan;
- de ontruiming rustig en ordelijk verloopt;
- er na aankomst van de brandweer, politie, evt. ambulance de betreffende diensten de nodige informatie krijgen.
- Bij afwezigheid van de locatie directeur is de BHV-er de ontruimingsleider..
- Tijdens schooltijd dient er altijd één van de genoemde personen aanwezig te zijn.

Taak van de leerkrachten

Indien mogelijk zorgt de leerkracht voor

- Het naar buiten begeleiden van de leerlingen
- Tellen van de leerlingen en doorgeven aan BHV of er nog iemand mist
- het sluiten van ramen en deuren van het lokaal;
- het meenemen van de absentielijst;
- het appèl op de verzamelplaats;
- het uitschakelen van elektrische apparaten.

De ontruimingsploeg

Aanwezige leerkrachten en/of medewerkers controleren of ieder het gebouw heeft verlaten. Bij constatering afwezigheid leerling op de verzamelplaats BHV-ers terug de school in om de vermiste leerling of leerlingen te zoeken. Dit gebeurt natuurlijk met in achtname van de eigen veiligheid.

Vluchtwegen en -richtingen

Door middel van pictogrammen zijn de vluchtwegen en -richtingen aangegeven. Door de jaarlijkse instructie zijn leerkrachten en leerlingen hiervan op de hoogte.

Verzamelplaats

De Calvijnsschool kan gebruik maken van de parkeerplaats van de Maranathakerk. Hier kunnen de leerkrachten de leerlingen verzamelen. Hier wordt ook appèl gehouden.

De leerlingen blijven op deze plaats tot nader order. Vermiste leerlingen worden direct gemeld bij een van de b.h.v.-ers. De brandweer wordt hiervan op de hoogte gesteld.

De leerkrachten zien erop toe of alle collega's aanwezig zijn.

Leerlingen mogen alleen na toestemming van de verzamelleider naar huis.

Eventueel wordt er een EHBO-post ingericht.

Instructie

Jaarlijks wordt het ontruimingsplan besproken in de teamvergadering. In overleg met de brandweer wordt er een oefening gehouden. Aan het begin van het jaar brengen de leerkrachten de leerlingen op de hoogte van hoe zij in geval van brand moeten handelen.

Tenslotte

Dit ontruimingsplan is tot stand gekomen in overleg met het bevoegd gezag van de school, de brandweer, de ouderraad en de personeelsraad.

Instructie voor het personeel WAT TE DOEN BIJ BRAND?!?!?

- **BLIJF ALTIJD BIJ DE KINDEREN!!**
- Degene die direct bij de kinderen werkt is verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. De IB-er/RT-er brengt het kind naar buiten naar zijn of haar eigen klas.
- Sluit zoveel mogelijk ramen en deuren en doe het licht uit bij het verlaten van het lokaal.
- Zorg ervoor dat de kinderen rustig het pand verlaten en houdt ze dicht bij je. Loop voorop!
- Groep 1 t/m 4 in een ketting naar buiten
- Groep 5 t/m 8 twee aan twee
- Zorg dat je je hesje en je klassenlijst meeneemt naar buiten. Dit zorgt ervoor dat je herkenbaar bent.
- Neem de veiligste vluchtroute.
- Ga naar het verzamelpunt op de parkeerplaats. Controleer of alle kinderen aanwezig zijn. Kies een plek uit op de parkeerplaats waar je alle ruimte hebt met je klas.
- Begin gelijk met tellen van de leerlingen zodra je buiten bent zodat de BHV-ers zo snel mogelijk weer kunnen gaan controleren.
- Door je hesje in de lucht te steken geef je aan dat je klas compleet is.
- Wacht op het teken van de BHV en dienstverlening om weer terug naar binnen te gaan.
- **BLIJF RUSTIG EN DENK AAN JE VERANTWOORDELIJKHEID!**

Instructies BHV

- Zorg eerst dat je eigen klas veilig het gebouw verlaat.
- BHV-er bovenbouw zorgt ervoor dat het andere hek wordt geopend.
- Kijk of de klas compleet is en draag dan je klas over aan een van de andere medewerkers.
- Inventariseer of alle kinderen buiten zijn bij de andere leerkrachten.
- Controleer het pand samen met de andere BHV-ers op overgebleven kinderen of medewerkers.
- Trek niet zomaar een deur open maar voel of de deur warm is.
- Controleer de lokalen goed ook achter de obstakels het kan zo zijn dat er iemand onwel is geworden is en niet op je reageert.
- Sluit ramen en deuren die nog niet zijn gesloten.
- Vergeet niet de wc hokjes en de kelders te controleren.
- Wanneer alles veilig is ga weer naar buiten en licht de andere leerkrachten in over wat er nu gaat gebeuren.
- Het MT zorgt ervoor dat de hulpdiensten worden ingelicht bij aankomst.

In bijlage 1 is het protocol ontruiming bijgevoegd.

3 Regels en veiligheid

3.1 Schoolregels

Om alles op school goed te laten verlopen hebben wij een aantal regels. Die zijn er om de goede sfeer in stand te houden en om vervelende zaken te voorkomen. Zo weten we met elkaar waar we aan toe zijn en waarop we elkaar kunnen aanspreken.

School voor christenen

Wij zijn een gereformeerde school voor christenen en dat laten wij graag zien. Naar mensen buiten de school, bijvoorbeeld ouders en stageadressen, maar ook met elkaar binnen de school dragen we een christelijke houding uit. De basis daarbij is dat wij God en onze naaste liefhebben. De bijbel en de tien geboden zijn regels die door de school heen bekend zijn en worden voorgeleefd. Daarnaast werken we met de Kanjertraining om de sociale vaardigheden bij de leerlingen te versterken. Ook binnen de Kanjertraining worden regels besproken. Uitgangspunt hierbij is, gedraag zodat jij en je omgeving (klas, ouders en school) trots op je zijn. Dit is een duidelijk uitgangspunt die als kapstok wordt gebruikt om allerlei schoolregels aan op te hangen.

Dit doen we wel

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
e-mail: info@kanjertraining.nl • telefoon: (036) 548 94 05

Dit doen we niet

Kanjer trainingen

Hieronder volgen wat praktische schoolregels, alsmede de uitgangspunten van de Kanjertraining.

3.2 Schooltijden

1. Aanvang school

- Als de bel gaat, gaan de leerlingen rustig naar binnen
- Bij het naar binnen gaan niet stoeien, duwen etc.
- **Voeten goed vegen**
- Jassen en tassen aan haken ophangen

2. Uitgaan van de school

- In groepjes, op teken van leerkracht, het lokaal verlaten
- Rustig naar buiten lopen (niet duwen, stoeien in de gangen)
- Via eigen uitgang naar buiten

3. Pauze

- eerst naar de wc voordat je naar buiten gaat
- niet voetballen/ skateboarden
- alleen met toestemming naar binnen

4. Toiletruimte

- w.c. doortrekken
- deur dicht doen
- kranen dicht draaien
- handen wassen en drogen met papieren handdoekjes
- toiletruimte netjes houden

5. Schooltijden

- Na 8.20 / 12.50 uur welkom op het plein. Ga daarna niet meer van plein af
- Geen overlast voor buurtbewoners bij spelen

3.3 Verlof en verzuim bij leerlingen

De Calvijnschool maakt bij het bestrijden van het verzuim bij leerlingen, gebruik van het leerplichtprotocol dat in samenwerking met het GDB (Groot Directie Beraad) is opgesteld.

De gemeente Bunschoten heeft een leerplichtprotocol vastgesteld voor het primair en voortgezet onderwijs. Dit protocol is ontstaan vanuit een behoefte van gemeente en scholen om duidelijkheid te verkrijgen over de leerplichtwet en die op uniforme wijze toe te passen. Het protocol kunt u op de website terug vinden.

3.4 Pleinwacht

De onderwijsinspectie zegt over de verantwoordelijkheid van de school voor de kinderen o.a. het volgende:

De school is 15 min. voor en na schooltijd verantwoordelijk voor het welzijn van de kinderen. Dat kwartier is gerelateerd aan de tijd die een kind redelijkerwijs nodig heeft om de afstand van huis naar school te kunnen overbruggen.

- Het kwartier toezicht na schooltijd wordt in de praktijk op de volgende manier opgelost. Aan het eind van de morgen en middag worden de kinderen die niet alleen naar huis kunnen opgehaald door de ouders. Worden de kinderen op deze tijden niet meer opgehaald, dan geven de ouders hiermee impliciet aan dat hun kind alleen naar huis kan en dit niet meer onder verantwoordelijkheid van de school valt.
- 's Morgens en 's middags voor schooltijd moet er dus wel toezicht zijn, de ouders vertrouwen de kinderen immers aan de goede zorg van de school toe.

- Bij ongevallen is de school verantwoordelijk. In voorkomende gevallen zal de directie hierop worden aangesproken en ook worden afgerekend.

Dit betekent voor de scholen het volgende:

Er is toezicht op het schoolplein 's morgens en 's middags minimaal 10 minuten voor de aanvangstijd en tijdens de morgenpauze. Dit moet worden aangegeven in de schoolgids. De ouders dienen hiermee rekening te houden met de bepaling van het tijdstip waarop zij hun kind(eren) naar school brengen c.q. laten gaan.

Het houden van toezicht op het plein is één van de taken van het personeel. Het toezicht wordt door de leerkrachten / onderwijsassistenten volgens rooster uitgevoerd.

- Daardoor wordt voorkomen dat de kinderen in de pauzes zonder toezicht zelf de regels bepalen (voetballen, van plein af lopen e.d.)
- Ruzies kunnen voordat ze ontstaan de “kop in worden gedrukt” Dit kan in de klas bij de aanvang van de les veel gedoe voorkomen
- De veiligheid van onze kinderen wordt verhoogd
- Bij een ongeluk op het plein kan snel hulp worden geboden.
- De school kan wanneer zij aansprakelijk wordt gesteld door ouders, aantonen dat er op grond van de afspraken toezicht werd gehouden op het plein.

3.3 Pestprotocol

De Calvijnsschool wil een school zijn die de kinderen een veilig pedagogisch klimaat biedt. Het wil een omgeving creëren waar kinderen zich op een prettige en positieve manier kunnen ontwikkelen. De leerkrachten willen deze ontwikkeling bevorderen door het scheppen van een veilig klimaat in en om de school en een prettige werksfeer in de klas.

Op de Calvijnsschool werken we daarom met de Kanjertraining en alle leerkrachten op onze school handelen volgens deze aanpak. We hebben ons pestprotocol daarom onder andere vanuit het oogpunt van de Kanjertraining opgesteld. Dit protocol ligt ter inzage in de school en is op de website van school te vinden.

Wat is het verschil tussen plagen en pesten?

Het is belangrijk om het verschil tussen plagen en pesten duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Kinderen die elkaar plagen, kunnen elkaar wel aan. Nu eens plaagt de een, dan weer de ander. Een geplaagd kind kan terugplagen. Na een tijdje maken ze het samen weer goed. Pesten is anders. Pesten is gemeen. De pester is sterker dan de gepeste, de pester wint altijd en de gepeste is de verliezer. Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via social media), die op hem of haar zijn gericht en waarbij de macht ongelijk is verdeeld. Pesten gebeurt niet één keer. De gepeste is steeds het mikpunt. Pesten gebeurt vaak achter de rug van leerkrachten en ouders en dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders. Kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat ze zich gepest voelen, of merken dat in hun omgeving wordt gepest.

Hieronder wordt het verschil tussen plagen en pesten in een schema uitgewerkt:

Plagen	Pesten
Duurt niet lang, gebeurt niet vaak en is onregelmatig	Kan lang blijven duren, gebeurt vaker, is systematischer
De strijd is gelijk	De strijd is ongelijk, gebaseerd op macht
Is te verdragen (lichamelijk en geestelijk)	Is niet te verdragen; de pester heeft geen positieve bedoelingen. Gevolgen kunnen ingrijpend zijn en lang

	nawerken
Meestal één tegen één	Meestal een groep (de pester en de meelopers) tegenover één slachtoffer
De rollen liggen niet vast: soms plaagt de één, dan de ander	Het heeft een vaste structuur. De pesters zijn meestal dezelfde kinderen, de gepeste kinderen ook.
Relaties worden na het plagen hervat	Moeilijker om een evenwichtiger relatie te vinden
De groep lijdt niet onder de plagerijen	De groep lijdt onder een dreigend, onveilig gevoel. Het vertrouwen is er niet

Kanjertraining

Hoe gaan we om met pesten op de Calvijnschool?

Op school werken wij sinds 2015 met de Kanjertraining. In groep 1 t/m 8 wordt het hele jaar les gegeven in het kader van- en volgens de principes van de Kanjertraining. Ook wordt de Kanjertaal, de manier van elkaar aanspreken, passend bij de Kanjertraining, op de hele school gebruikt.

Op school hebben we ook schoolregels die regelmatig in de groepen besproken worden. Deze regels of afspraken zijn bekend bij alle leerkrachten en kinderen. In de bovenbouw worden regels, in samenspraak met de kinderen, opgesteld. Zo blijft de doorgaande lijn gewaarborgd. Wij willen pestgedrag voorkomen. Dat willen we doen door samen (kinderen, ouders en leerkrachten) op te trekken:

- Pesten moet als een **probleem** worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerkrachten, ouders en kinderen (gepeste kind, de pester en de meelopers).
- Pesten moet **gesignaleerd** worden
- Wij willen duidelijk **stelling innemen**
- Wij beschikken over een **directe aanpak**

In de Kanjertraining komen onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, rollen in de groep enzovoort regelmatig aan de orde. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende (samen)werkvormen zoals kringgesprekken, voorlezen, vertellen, rollenspellen en dergelijke. Het voorbeeld van de leerkrachten en thuis van de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid is over de omgang met elkaar. Wij willen uitgaan van 'win-win' oplossingen. Wij zijn allemaal verschillend en mogen dat ook zijn. Conflicten horen erbij en geven je de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen. Dit betekent dat wij kinderen de kans geven zelf hun conflicten op te lossen. De leerkracht neemt een neutrale, leidende positie in. De oplossing van een conflict moet in redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van alle betrokkenen. Als de oplossing voor beiden goed is, spreken we van een 'win-win' situatie. Kinderen, leerkrachten, directie en ouders, zorgen, in samenwerking met elkaar, voor de bewaking van een goed pedagogisch klimaat, waarbij de nadruk wordt gelegd op het geven van complimenten.

Uitgangspunten Kanjertraining

De school streeft naar een positieve, opbouwende sfeer en doet dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds. Belangrijke stelregels zijn:

- Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroepen brengen we de kinderen dit al bij: “Je mag niet klikken... maar als je wordt gepest of als je ruzie hebt met een ander en je komt er niet zelf uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.” Dit wordt niet gezien als klikken.
- Een klasgenoot heeft verantwoordelijkheid om pesten of agressief gedrag (bij de leerkracht) aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
- De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil. Is er sprake van onvermogen dan wordt rekening met hem/haar gehouden. Het kind moet veel leren en de omgeving heeft daar begrip voor. Is er sprake van onwil, dan wordt bij het kind een grens aangegeven, ook als het samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Het kan niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden en dat het onwillige kind zijn eigen gang mag gaan.
- We werken samen zonder bemoeienissen. School en ouders halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen! Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten en directie hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

De belangrijkste afspraak over pesten op de Calvijnschool luidt: Word je gepest, praat er thuis en op school over. Je mag het niet geheim houden.

Binnen onze school hanteren wij de regels die horen bij de Kanjertraining:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand lacht uit
- Niemand speelt de baas
- Niemand is zielig

Deze afspraken gelden op school en daarbuiten. In bijlage 1 is het complete sociale veiligheidsplan opgenomen.

3.5 Incidentenregistratie

Wij vinden het belangrijk, dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen, hun ouders en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. Onze school is een school die open staat voor ouders. Sterker nog: we proberen ouders optimaal te informeren en te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken.

Onze ambities zijn:

1. De school ziet er verzorgd uit
2. De school is een veilige school
3. Leraren (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om
4. School informeert ouders via Zinus, mail en Parnassys

5. Ouders participeren bij diverse activiteiten
6. De school staat altijd open - de leraren zijn bereikbaar

Welke incidenten onderscheiden wij:

- Verbaal geweld
- Fysiek geweld
- Intimidatie en/of bedreiging met verbaal geweld
- Intimidatie en/of bedreiging met fysiek geweld
- Intimidatie en/of bedreiging via msn, sms, e-mail of internet
- Pesten, treiteren
- Chantage
- Seksueel misbruik,
- Seksuele intimidatie
- Discriminatie of racisme
- Vernieling
- Diefstal, heling
- Extremisme

Als een leerling bij een van de bovenstaande situaties is betrokken, maken we een melding in het leerlingvolgsysteem. Per half jaar worden de incidenten geanalyseerd.

3.6 Gedragsregels mbt seksueel misbruik

Het gereformeerd onderwijs draagt bij aan de christelijke vorming en opvoeding van kinderen, met als doel dat zij op een christelijke wijze tegen dingen aankijken en ermee omgaan en worden toegerust voor hun levenstaken in deze wereld. Allen die binnen de school daar een bijdrage aan leveren, kunnen worden aangesproken op hun christelijke verantwoordelijkheid in dit opzicht.

De personeelsleden kunnen aangesproken worden op hun gedragingen, omdat zij zich bewust moeten zijn van hun voorbeeldfunctie: van hen mag verwacht worden dat zij zich ook persoonlijk als christen laten kennen.

Op onze scholen onderschrijven wij het uitgangspunt, dat mannen en vrouwen, meisjes en jongens gelijkwaardig zijn.

Uitgaande van deze gelijkwaardigheid vinden wij de volgende aspecten van belang:

- De scholen scheppen een klimaat waarin kinderen zich veilig voelen.
- Op de scholen hebben we respect voor elkaar.
- De scholen creëren ruimte om verschillend te zijn. Deze verschillen kunnen betrekking hebben op persoonsgebonden of cultuurgebonden verschillen.
- De scholen scheppen voor kinderen voorwaarden om een positief zelfbeeld te ontwikkelen. Er wordt aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.

Van alle geledingen binnen de scholen (directie, leerkrachten, leerlingen, onderwijsondersteuners en niet onderwijzend personeel) wordt verwacht dat zij zich houden aan de vastgestelde gedragsregels.

Gedrag op school

Het streven naar gelijkwaardigheid binnen de school houdt in dat de volgende gedragingen niet worden getolereerd:

- Grappen met een seksueel getinte en vernederende strekking ten aanzien van anderen.
- Seksueel getinte vernederende toespelingen of insinuaties, direct of indirect bedoelt. Hieronder verstaan wij ook seksueel getinte opmerkingen of vragen over uiterlijk en/of gedrag van een ander.

- Handtastelijkheden die als vernederend kunnen worden ervaren door de ander.

Schriftelijk en beeldend materiaal binnen de school

De school distantieert zich duidelijk van beeldend en/of schriftelijk materiaal, waarin de ander wordt voorgesteld als minderwaardig of als lustobject. Hieronder verstaan we ook leer- en hulpmiddelen, die een rolbevestigend karakter hebben. Dit betekent dat affiches, films, boeken, spel- en ontwikkelingsmateriaal en tijdschriften met een dergelijk karakter niet worden aangeschaft en verspreid en het internet wordt gefilterd op genoemd materiaal. Dergelijk aanwezig materiaal wordt vervangen.

Schoolse situaties

1. Knuffelen en op schoot nemen. In de onderbouw kan het voorkomen, dat leerlingen op schoot worden genomen. Dit gebeurt alleen als de leerlingen dit zelf aangeven. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.
2. Aan- en uitkleden in de onderbouw worden – indien dit nodig is- kinderen geholpen met aan- en uitkleden. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.
3. Zwemmen. Bij de zwemlessen kleden leerkrachten c.q. begeleid(st) ers zich gescheiden om van de leerlingen. In de onderbouw worden leerlingen zo nodig geholpen
4. Gymnastieklessen. Bij het omkleden voor en bij eventueel douchen na de gymles houdt de leerkracht toezicht met inachtneming van de algemeen geldende uitgangspunten. Hierbij geldt, dat de leerkracht niet “aanwezig” dient te zijn. In de bovenbouw hebben jongens en meisjes de gelegenheid om zich afzonderlijk om te kleden en eventueel te douchen.
5. Leerlingen thuis uitnodigen. Leerlingen worden niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wanneer een groep kinderen de leerkracht bezoekt, gebeurt dit alleen met instemming van de ouders.
6. Schoolkampen. Op schoolkampen bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders. Tijdens de schoolkampen gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie. Bij schoolkampen voor de bovenbouw slapen jongens en meisjes gescheiden. Gezien de specifieke situatie wordt er bij voorbereiding van de schoolkampen door de leiding expliciet aandacht besteedt aan de gedragsregels m.b.t. seksuele intimidatie.
7. Bespreken van onacceptabel gedrag. Kinderen die onacceptabel gedrag vertonen, worden hierop in ieder geval aangesproken. (Bedoeld wordt gedrag, zoals beschreven onder punt 1 van deze gedragsregels.) Afhankelijk van de situatie gebeurt dit individueel of in klassenverband. Onacceptabel gedrag van de leerkrachten en of begeleid(st)ers wordt individueel met de betrokkene besproken. Dit gebeurt door de directie of door de vertrouwenspersoon van de school.

Het onderwijsprogramma

In het onderwijsprogramma wordt het voorkomen van en het omgaan met seksuele intimidatie in meerdere onderdelen als een te behandelen onderwerp opgenomen. De rol van de vertrouwenspersoon is hierbij van belang. In de vakgebieden Sociale redzaamheid en bevorderen van gezond gedrag wordt hieraan expliciet aandacht besteed. Bij behandeling van deze onderwerpen worden lesvormen gecreëerd waarin jongens- en meisjesgroepen kunnen worden gevormd.

3.7 VIR (verwijls Index Risicojongeren)

Met de meeste kinderen en jongeren gaat het gelukkig goed, maar soms heeft een jeugdige tijdelijk extra ondersteuning nodig tijdens het opgroeien of opvoeden. Een professional besteedt dan extra zorg aan een jeugdige en/of ouders. Soms zijn er niet

direct zorgen om de jeugdige, maar wil een professional laten zien dat hij of zij betrokken is bij de jeugdige en/of ouders. Zodat er goed kan worden samengewerkt.

De Verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals hun betrokkenheid bij een jeugdige en/of ouders kunnen laten zien door een signaal erin te zetten.

Uit ervaring en vanuit de media weten we wat een enorme ellende het kan opleveren als professionals niet van elkaars betrokkenheid bij jeugdigen op de hoogte zijn. Door het maken van afspraken met alle relevante ketenpartners is het mogelijk om de betrokkenen, onder andere via de Verwijsindex, vroegtijdig in beeld te krijgen. Sluitende aanpak, en niet langs elkaar heen werken, begint bij het weten wie nog meer betrokken is en vervolgens vooral samenwerken. De Verwijsindex is daarmee niets meer dan een ondersteunend instrument voor professionals om bij zorgen de extra check te kunnen maken wie nog meer betrokken is. De professional koppelt hiermee zijn eigen naam en contactgegevens aan die van de jeugdige. Hoe eerder het signaal wordt afgegeven, hoe groter de kans op een tijdige match en hoe minder intensief de coördinatie van zorg en de onderlinge samenwerking hoeft te zijn. De Verwijsindex kan ook tijdswinst opleveren en, niet onbelangrijk, duidelijkheid voor de jeugdige en het gezin!

Signaleringsbevoegde hulp- en dienstverleners geven tijdig in de Verwijsindex een signaal af wanneer zij vaststellen dat het opgroeien van de jeugdige met enige zorg verloopt (aan de hand van landelijk bepaalde criteria). Het gaat enkel over het bericht DAT er zorgen zijn. Uiteraard zal de jeugdige en/ of ouders (afhankelijk van de leeftijd van de jeugdige) hierover geïnformeerd worden. In de Verwijsindex staat niet WAT de zorg is. Als blijkt dat er minimaal nog een signaal over dezelfde jeugdige geregistreerd is, dan ontstaat er een match tussen deze professionals. Deze match zal alleen ontstaan tussen instanties die reeds een directe betrokkenheid hebben bij de jeugdige. De instanties zoeken vervolgens contact met elkaar om de samenwerking op te starten. Uiteraard zal met instemming van de ouders en/ of jeugdige (afhankelijk van de leeftijd) alleen voor de samenwerking relevante informatie onderling worden uitgewisseld om uiteindelijk te kunnen komen tot een sluitend aanbod. Na de match zullen de professionals de samenwerking met instemming en hulp van de jeugdige en / of ouders verder vorm geven.

Signaal afgeven en ontstaan match.

Een professional geeft een signaal af en gaat gewoon verder met zijn werk: hulp of begeleiding bieden aan de jeugdige en/of ouders. Op het moment dat een andere professional een signaal afgeeft, ontstaat er een match. De professionals krijgen een mail en moeten dan met elkaar contact opnemen om hun betrokkenheid af te stemmen.

Wat te doen bij te doen bij een match?

Eén van de professional neemt in geval van een match contact op met de jongere en/of de ouders. Hij zal vertellen dat hij contact gaat opnemen met de andere professional(s). Het uitwisselen van informatie tussen professionals gaat in overleg met de jeugdige en/of ouders. Daarna bespreken ze samen met jongere en/of ouders wat de best passende hulp is. Eén professional coördineert deze afstemming. Zo zorgt de Verwijsindex voor overzicht, samenwerking en goede afspraken tussen de verschillende professionals.

Wat staat er in de Verwijsindex?

Het signaal bevat alleen de naam, het adres en de geboortedatum van de jeugdige, gekoppeld aan de naam en contactgegevens van de betrokken professional. Er staat

geen inhoudelijk informatie over de jeugdige en/of het gezin in. De professional rapporteert deze informatie in zijn eigen cliëntendossier.

Het signaal is maximaal 2 jaar actief. Na 2 jaar (of eerder) wordt het signaal inactief. Dan krijgt de professional geen mail meer, maar is nog wel zichtbaar voor nieuwe partijen gedurende 5 jaar. Indien nodig kan er contact gelegd worden met professionals uit het verleden. Na 5 jaar wordt het signaal definitief verwijderd. Het kan voorkomen dat er gedurende de schoolloopbaan van uw kind zorgen ontstaan. Bijvoorbeeld: zorgen over de leerprestaties of het gedrag. Indien er zorgen zijn, bespreken we die binnen onze interne zorgstructuur en natuurlijk met u als ouder. Een hulpmiddel binnen onze zorgstructuur is de Verwijsindex (VIR). De verwijsindex is een hulpmiddel voor school (en ouders) om bij zorgen bij een kind snel contact te kunnen leggen met eventuele overige betrokkenen.

3.8 Meldcode Kindermishandeling:

Ten aanzien van de meldcode handelen wij op school volgens het protocol die beschreven staat op <http://www.handelingsprotocol.nl/bo-utrecht>

Als beroepskrachten hebben zij een bijzondere verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de kinderen en ouders met wie zij in hun werk te maken hebben. Zij zijn degene die in actie moeten komen als er mogelijk sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld.

Wij werken op school volgens de volgende stappen van de meldcode:

1. Breng alle signalen in kaart
2. Vraag advies aan een deskundige collega, aandachtfunctionaris, bij BJZ/AMK en/of SHG
3. Praat met cliënt, ouder(s) en/of kind
4. Weeg aard, ernst van en risico op kindermishandeling of huiselijk geweld
5. Beslis zelf: zelf hulp organiseren of melding doen bij BJZ/AMK en/of SHG

Dit proces wordt altijd in overleg gedaan met ons vertrouwenspersoon H. Grit.

Voor meer informatie en de aangescherpte meldcode Kindermishandeling verwijzen we naar de volgende sites;

- Het basismodel van de meldcode is te vinden op: www.meldcode.nl
- Het afwegingskader voor het onderwijs bij de meldcode is te vinden op: <https://www.huiselijkgeweld.nl/interventies/hulpverlening/afwegingskader-meldcode-onderwijs-en-leerplicht> Een actuele kopie is in school aanwezig.
- Meer informatie over de aanpak van kindermishandeling: www.nji.nl/nl/Kennis?Dossier/Kindermishandeling.

Meldplicht bij seksuele misdrijven

De school is verplicht bij seksuele misdrijven aangifte te doen bij de politie

3.9 Privacy

Beleid Social Media

Binnen de VVGO zijn de volgende afspraken gemaakt:

Op websites, facebook, twitter, enz. worden foto's en filmpjes vertoond.

1. De VVGO-scholen hebben ieder een eigen website en/of maken gebruik van social media (Facebook, Twitter, etc.).

Voor plaatsing van foto en filmpjes hanteren wij al een aantal jaren de volgende regel:

“Elk schooljaar maken we foto's of video's van schoolactiviteiten die op onze website of via social media worden geplaatst.

Op deze beelden kan ook uw kind voorkomen en in een enkel geval ook u als ouders. Ook worden sommige foto's gebruikt voor promotiedoeleinden van de school. Ieder schooljaar geven ouders bij het inloggen in Zinus aan of foto's van hun kind op social media geplaatst mogen worden.

2. Veel ouders en leerlingen hebben een eigen facebook pagina of twitteraccount. Nu komen er wel eens ouders op school die foto's of een filmpje maken (bijv. bij een verjaardag van hun kind) en deze vervolgens op hun facebook pagina of twitteraccount plaatsten. Daar kunnen eveneens kinderen van de school op staan. Hiervoor geldt de volgende regel:

“U mag op school komen om daar foto's en filmpjes te maken. Als daar andere kinderen dan uw eigen kind opstaan en u wilt ze op facebook en/of andere social media plaatsen, moet u daar wel toestemming van de betreffende ouders voor vragen. Het betreft hier dus alleen foto's en filmpjes die op school worden gemaakt.”

3.10 Gedrag bij gebruik internet

Internet, leerzaam en leuk!

Dat doen wij zo:

- Je gaat alleen op internet als dat bij de les hoort. De juf of meester heeft dat dan verteld.
- Bij gebruik van een zoekmachine gebruik je normale woorden. Je zoekt geen woorden die te maken hebben met grof woordgebruik, racisme, seks of geweld. Bij twijfel overleg je met de meester of juf.
- Je mag geen bestanden downloaden (= bestanden naar je eigen computer halen) Als je twijfelt overleg je met je juf of meester.
- Je print alleen met toestemming van de juf of meester.
- Je mag niet chatten op school.
- Als je spelletjes mag doen, dan alleen die spelletjes waar de juf of meester toestemming voor heeft gegeven.
- Nooit persoonlijke informatie of familiegegevens invoeren. Ook geen “nep” gegevens.
- Bedenk dat er goede en slechte plekken zijn op internet en wat op internet staat hoeft nog niet waar te zijn!
- Kom je per ongeluk op een site die bedreigend is, smerig is, verkeerd is, of waarbij je je ongemakkelijk voelt, dan wegstappen en erover praten met de juf of meester.

3.11 Protocol mobiele apparaten Calvijnschool

Ouders kunnen altijd via het vaste telefoonnummer van school hun kind(eren) bereiken. Kinderen mogen altijd van de telefoon op school gebruik maken om voor dringende zaken ouders/verzorgers te bellen.

Bij ons op school zijn wij ons bewust van de toenemende mate waarin kinderen en personeel gebruik maken van mobiele telefoons en overige elektronica als MP3 spelers, iPods, smart watches, iPads etc. (hierna te noemen mobiele telefoons). Wij willen voorkomen dat de telefoon (oneigenlijk) wordt gebruikt en dat het gebruik van de telefoon de rust en de veiligheid binnen de school en op het plein verstoort.

Dit beleid creëert:

- Eenduidigheid in het omgaan met mobiele telefoons voor kinderen, leerkrachten en medewerkers van de Calvijnschool.
- Voorkomen van misbruik van mobiele telefoons tijdens schooltijd
- Duidelijkheid met betrekking tot actie van de school naar aanleiding van gebruik van mobiele telefoons onder schooltijd.
- Mogelijkheid tot het afleggen van verantwoording naar kinderen, ouders en leerkrachten bij misbruik

Afspraken gebruik mobiele telefoons

Leerlingen mogen geen mobiele telefoons meenemen naar school. Indien ouders gegronde redenen hebben om hun kind toch een mobiele telefoon mee te willen geven, zullen zij een verzoek moeten indienen bij de directeur. Dit kan via de mail. De directeur bepaalt vervolgens of het verzoek gehonoreerd wordt of niet.

Kinderen die toch een mobiele telefoon mee mogen nemen, moeten bij aanvang van de schooldag de telefoon uitzetten en inleveren bij de leerkracht. Tussen de middag of aan het einde van de schooldag neemt het kind zijn telefoon weer mee. Pas dan mag de telefoon weer worden aangezet.

Kinderen nemen op eigen risico de mobiele telefoon mee naar school. Wanneer de telefoon kapot gaat, gestolen wordt, etc. is de school niet verantwoordelijk of aansprakelijk.

Het is voor kinderen altijd mogelijk om aan de leerkracht te vragen of ze tijdens of na schooltijd, voor dringende zaken naar huis mogen bellen met de vaste telefoon van school. In de regel zal zo'n verzoek niet worden geweigerd.

Kinderen mogen geen mobiele telefoon meenemen op schoolreizen en kampen

Leerkrachten, stagiaires en hulpouders mogen hun mobiele telefoon meenemen naar school. Gedurende de lestijden wordt er geen privé gebruik gemaakt van de mobiele telefoon, behoudens calamiteiten.

Leerkrachten, stagiaires en hulpouders nemen op eigen risico een mobiele telefoon mee naar school. Wanneer de telefoon kapot gaat, gestolen wordt, etc. is de school niet verantwoordelijk of aansprakelijk.

3.12 WPR (Wet Persoons Registratie)

Deze wet wordt medio mei 2018 vervangen door wet Informatiebeveiliging en privacy. We verwijzen voor de uitwerking van deze wet naar het handboek Privacy.

3.12 Aanpak bij bijzondere situaties

Informatie wanneer ouders gescheiden leven/gaan scheiden

Op onze school en binnen elke groep hebben we te maken met gescheiden ouders. Als ouders gaan scheiden breekt er ouders en kinderen vaak een moeilijke tijd aan. Het is vaak een periode van verdriet, spanning en onzekerheid. Naast het verdriet moet er veel geregeld worden en kunnen er grote veranderingen zijn, zoals een verhuizing. Hierdoor krijgt de school ook te maken met de gevolgen van een echtscheiding

Als ouders scheiden hebben zij in beginsel allebei het gezag over een minderjarig kind. Soms is er ook één ouder met gezag en één ouder zonder gezag over het kind. Dit kan ook het geval zijn wanneer ouders nooit getrouwd zijn. In dit protocol leggen wij uit hoe de Calvijnschool omgaat met leerlingen waarbij de ouders niet op een adres wonen. Voor de school is het allereerst belangrijk om te weten dat ouders gaan

scheiden. De situatie thuis kan invloed hebben op het gedrag van kinderen. Als dit bekend is op school, dan kan de leerkracht jullie kind extra in het oog houden. Als het moment daar is, dat alles duidelijk is zal school ouders uitnodigen voor een gesprek. Tijdens dit gesprek wordt een vragenlijst ingevuld en werkt school het systeem bij met alle wijzigingen. Hier volgt meer informatie over hoe wij met deze situatie omgaan. Hierbij maken we onderscheid tussen ouders die samen het ouderlijk gezag hebben over hun kinderen en ouders waarbij één ouder het gezag heeft over de kinderen en de andere niet.

Beide ouders informeren

Ons uitgangspunt is dat leerlingen van nature loyaal zijn aan hun vader en moeder. Daarom wil de school ontmoedigen, dat het kind moet kiezen tussen beide ouders. Deze gespleten loyaliteit kan leiden tot problemen als afnemende school resultaten, opstandig gedrag en sociaal- emotionele problematiek.

De school wil graag voor, tijdens en na het scheidingsproces een betrouwbare buitenstaander zijn voor zowel ouder als kind. Als school zijn wij er voor alle betrokkenen. We hebben daarom gekozen beide ouders op dezelfde wijze te informeren. De school wil hiermee loyaliteitsproblemen bij leerlingen erkennen en een verbindende rol spelen in deze moeilijke fase. De informatievoorziening kan op deze manier geen storende rol spelen in het scheidingsproces of in de omgangsregeling na de scheiding .

Bovenstaande is dan ook de reden dat in geval van scheiding ook het adres van de niet-verzorgende ouder in onze administratie wordt opgenomen, als hij of zij dat (op ons verzoek) heeft aangegeven.

Beide ouders ontvangen dus algemene schoolinformatie zoals de schoolgids, nieuwsbrieven, e-mails en andere algemene publicaties.

Beide ouders hebben toegang tot Parnassys (als emailadressen bekend zijn) zodat o.a. Cito uitslagen zichtbaar voor beiden zijn.

Het rapport gaat naar de verzorgende ouder, maar is ook in het ouderportaal te vinden. Op oudergesprekken ziet de school graag beide ouders gezamenlijk. Als de ouders moeite ervaren om samen een gesprek te voeren, spreken de ouders onderling af wie de spreekavond bezoekt waarbij het verstandig is om dat bij toerbeurt te doen. In principe geldt dat voor ook voor de adviesgesprekken VO in groep 8. Wanneer ouders hier samen niet uit komen, wordt per situatie bekeken wat het beste is voor het kind. De Calvijnsschool verstrekt geen informatie als wij daardoor onze neutraliteit verliezen. Bijvoorbeeld wanneer een ouder vraagt of er een verschil is in de leerprestaties van de kinderen in de weken dat ze bij de andere ouder zijn.

Beide ouders hebben ouderlijk gezag

Als de school weet dat er geen omgang is tussen een ouder en het kind, mag de school geen genoegen nemen met de mededeling van de ouder dat die de andere ouder wel zal informeren. De school moet dit controleren.

Ouder zonder ouderlijk gezag

De Calvijnsschool moet de ouder zonder gezag informatie geven over belangrijke zaken over het kind of diens verzorging of opvoeding. De ouder moet daar wel zelf om vragen, de school hoeft dit dus niet uit eigen beweging te doen. De informatie kan gaan over de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind zoals leerprestaties of medische kwesties. Hieronder valt bijvoorbeeld een schoolrapport, maar niet een uitnodiging voor een algemene ouderavond of een schoolfoto.

Op de informatieplicht kan een uitzondering worden gemaakt als het belang van het kind zich verzet tegen het verstrekken van de informatie. De school moet een eigen afweging over dat belang maken.

De Calvijnschool moet de gezaghebbende ouder over een verzoek tot informatieverstrekking op de hoogte brengen. Als de ouder met gezag zich verzet tegen het verstrekken van informatie aan de andere ouder of dit niet in het belang van het kind acht, is dit onvoldoende. Deze ouder zal dit moeten onderbouwen, bij voorkeur met een gerechtelijke uitspraak waarin een beperking van de informatieplicht is opgenomen. De veiligheid van het kind speelt een rol bij de afweging of de school informatie verstrekt.

Als een kind op school aangeeft bang te zijn voor de ouder mag een school terughoudend zijn in het verstrekken van informatie.

Een school mag niet verwijzen naar de gezaghebbende ouder als de ouder zonder ouderlijk gezag informatie opvraagt.

Formulier

Zoals hierboven is omschreven heeft een verbroken relatie ook gevolgen voor een school. Om zo goed mogelijk alles in kaart te brengen, vragen we aan alle ouders die niet bij elkaar wonen om een formulier in te vullen. Alleen zo heeft de school een compleet overzicht van de situatie.

Regels medicijngebruik

In de dagelijkse praktijk krijgt de school te maken met kinderen die medicijnen gebruiken. De laatste jaren neemt het aantal medicijngebruikers toe. Het komt voor dat kinderen ook overdag, dus tijdens schooltijd, medicijnen in moeten nemen. Het is van belang goede afspraken te maken tussen ouders en/of verzorgers en school. Wij maken als school onderscheid in het plotseling ziek worden van een kind en een kind wat vanwege chronische ziekte medicatie nodig heeft, ook onder schooltijd.

Doel

- Het verantwoord omgaan met medicijnen is voor alle betrokkenen van belang.
- De verantwoordelijkheid van medicijngebruik ligt primair bij ouders en/of verzorgers.
- Kinderen die medicijnen gebruiken dienen een zo normaal mogelijk schoolleven te leiden.
- Onder medicijnen worden zowel door een arts voorgeschreven geneesmiddelen als paracetamol of aspirine verstaan.

Afspraken gebruik medicijnen

Een kind wat plotseling ziek wordt gaat naar huis. Er wordt contact opgenomen met de ouders om te overleggen hoe en wie het kind komt ophalen.

Ouders geven aan de directeur schriftelijk door dat medicijngebruik tijdens schooltijd noodzakelijk is. Indien het kind niet in staat is zelf medicijngebruik toe te passen en de toediening onder schooltijd dient te geschieden, dan kunnen ouders en/of verzorgers de leerkracht verzoeken hierbij behulpzaam te zijn. Ouders en/of verzorgers dienen in bovengenoemde situatie schriftelijk het volgende te melden: welk medicijn en voor welke aandoening, dosering, tijdstip, wijze van toediening en bewaarcondities.

De school heeft geen noodvoorraad medicatie in beheer omdat ouders het wel eens kunnen vergeten.

Leerkrachten mogen niet op eigen initiatief medicijnen aan kinderen geven. I.v.m. mogelijk allergische reacties geven wij alleen paracetamol of aspirine na schriftelijke toestemming van de ouders en/of verzorgers (zelf meenemen van huis) of na telefonisch overleg.

In de school is een afgesloten kast waar de medicijnen bewaard worden, uitgezonderd de medicijnen die in de koelkast moeten liggen. Alleen medicijnen waar de naam van het kind opstaan worden geaccepteerd. De medicijnen zitten in een doosje met naam per dag of per week. De medicijnen worden bewaard volgens afspraak met de ouders.

Overlijden (oud)leerling/-medewerker / familielid

Het overlijden van iemand die nauw aan de school verbonden is, is heel verdrietig. Voor leerlingen en ook medewerkers kan dit een blijvende indruk achterlaten. Het uitgangspunt bij de Calvijnsschool dat iedere situatie op zichzelf wordt bekeken. Daarbij is er veel ruimte voor inbreng van de directe naaste van de overledene. Het is daarom moeilijk om een standaard protocol te maken, omdat iedere situatie een eigen aanpak vraagt. Wel willen we vastleggen hoe de communicatie lijnen verlopen. Onderstaand schema geeft dit duidelijk weer.

Wat te doen bij:	Acties	Wie
Wat te doen bij bericht van overlijden;	Team app	MT
Wat te doen als team, in geval van overlijden?	Samenkomst team. Men hoort via de app wanneer we als team bij elkaar komen	Team komt op school bij elkaar
Wat te doen bij overlijden naar het gezin toe?	Contact opnemen met nabestaande en informeren naar de wensen t.a.v. uitvaartdienst en begrafenis	Directie Vragen of team of afvaardiging thuis kan condoleren
Wat te doen naar de ouders van de school ?	1.Mail aan alle ouders sturen. 2.Ouders desbetreffende groep berichten Als we weten dat het sterven gauw kan gebeuren, ouders vragen om de mail in de gaten te houden 3.Ouders en kinderen naar school laten komen als men er behoefte aan heeft. Dit alleen als de familie hier voorkeur voor heeft.	Directie maakt brief Leerkrachten desbetreffende klassen berichten ouders.

Schade

In geval van schade wordt hiertoe een schadeformulier ingevuld.

Dit formulier heet *“Formulier voor het aanmelden van schade aan gebouw, meubilair en onderwijsleerpakket”*.

In geval de ‘dader’ bekend is, wordt hij of zij aansprakelijk gesteld en de naam wordt met de adresgegevens vermeld op het formulier. Na ondertekening gaat het formulier naar het administratiekantoor . Vervolgens sturen zij het formulier door naar de gemeente welke zorg dragen voor de financiële afhandeling.

Bij schade toegebracht door vandalisme/inbraak moet het formulier vergezeld zijn van een politierapport.

Strafbare feiten

Bij schade toegebracht door inbraak moet er altijd aangifte gedaan worden bij de politie. Dit geldt vanzelfsprekend ook bij diefstal van goederen en geweld. In geval van

constatering van kindermishandeling volgt tevens aangifte bij het meldpunt Kindermishandeling. (AMK)

Elke provincie en grootstedelijke regio heeft een eigen Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, allen bereikbaar via het landelijke telefoonnummer: 0900 - 123 123 0 (€ 0,05 per minuut).

4 Schoolbinding

4.1 Buitenschoolse activiteiten

Schoolreisjes

Jaarlijks wordt er voor de leerlingen van de groepen 1 t/m 7 een schoolreis(je) georganiseerd. Voor het vervoer maken we gebruik van een touringcar. Incidenteel maken als aanvulling gebruik van een personenauto of personenauto's. De begeleiding wordt verzorgd door de leerkrachten, assistenten en daar waar nodig aangevuld met ouders.

In de groepen 1 t/m 3 is de richtlijn dat we 1 begeleider hebben op maximaal vier leerlingen. In de hogere groepen gaan we bij groep 4 en 5 uit van maximaal 6 leerlingen en voor de groepen 6 t/m 7 maximaal 10 leerlingen. De ouders van de leerlingen worden van te voren ingelicht over de organisatie en de begeleiding. In geval van grote attracties worden in de regel de kinderen na 12.00 uur vrij gelaten. Ouders kunnen aangeven dat zij willen dat hun betreffende zoon of dochter de gehele dag onder begeleiding blijft.

Andere buitenschoolse activiteiten

Regelmatig vinden er in en rondom de school activiteiten plaats om de band tussen kinderen en ouders enerzijds en de school anderzijds te versterken. Te denken valt aan het organiseren van zomer-, voorjaars-, en/of wintermarkten, fancy fairs, puzzeltochten, barbecues e.d. Deze activiteiten worden georganiseerd en begeleid door de leden van de activiteitencommissie.

Hiervoor gelden de algemene richtlijnen van school. Alle deelnemers vallen onder de WA- en ongevallenz verzekering van de ver. Voor Ger. Onderwijs en de vrijwilligersverzekering die door de gemeente is afgesloten. Omdat diverse leerkrachten ook betrokken zijn bij deze activiteiten zijn er BHV-ers en collega's met EHAK certificatie aanwezig.

V.w.b. de sportlessen zijn de kinderen aangewezen op sporthal de Stormvogel en de Kuil. Deze bevindt zich op fietsafstand van de school (5 min) Met de beheerder, SRO uit Amersfoort, is in overleg met de andere scholen uit Bunschoten-Spakenburg een Protocol opgesteld.

V.w.b. het zwemonderwijs is met dezelfde stichting voor alle scholen in het dorp een protocol samengesteld. Het zwemonderwijs vindt één keer in de 14 dagen op maandagmiddag plaats in de Duker. De leerlingen van groep 5 en 6 gaan met de fiets naar zwembad De Duker

Beide protocollen worden jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

V.w.b. de sportdag is de verantwoordelijkheid door de scholen in handen gelegd van een dagelijks bestuur. Deze hebben hun afspraken vastgelegd in het jaarlijks geactualiseerd draaiboek.

Tussenschoolse en Buitenschoolse Opvang(TSO)

Er is 3 keer in de week TSO. De kinderen staan onder toezicht van een overblijfcoördinator. De bepalingen van de TSO kunt u vinden in het jaarboekje. Voor de BSO is een overeenkomst gesloten met Keet en Koters. De informatie kunt u vinden in de schoolgids.

4.2 Ouderparticipatie en medezeggenschap

In het zorgplan staat veel geschreven over ouderbetrokkenheid. Om teksten niet nodeloos te herhalen, wordt hier alleen informatie over de AC en MR gedeeld.

Activiteitencommissie

De school kent een activiteitencommissie die bestaat uit twee personeelsleden en zes ouders.

De commissie valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur en het gezag van het bestuur van VVGO.

De leden van de commissie organiseren diverse buitenschoolse activiteiten. Ten eerste om de band tussen kinderen en ouders enerzijds en de school anderzijds te versterken. Ten tweede om door allerlei activiteiten ook extra financiële middelen te verwerven. Hierbij houden we ons aan de richtlijnen conform het convenant dat de scholen voor PO en VO in 1997 hebben afgesloten met de staatssecretaris van onderwijs e.d.

Medezeggenschapsraad

Hierbij verwijzen we naar het statuut (G)MR en de richtlijnen in het kader van WMS en de toelichting medezeggenschapsraad

5 Klachtenregelingen

Het bestuur van onze scholen hanteert de Klachtenregeling van het LVGS.

Waar gaat het om?

Er kan iets gebeuren waarover je een klacht wilt indienen. “Je”: dat kan een leerling zijn, een ouder/verzorger, een leerkracht, een bestuurslid, of een vrijwilliger. Iedereen die bij de school is betrokken heeft de mogelijkheid om een klacht in te dienen over iets waar zij of hij het niet mee eens is. Natuurlijk kunnen heel wat probleempjes en problemen door de school worden opgelost. Elke school heeft daarvoor een contactpersoon en zonodig kan de vertrouwenspersoon worden ingeschakeld. Het was al mogelijk om bij ernstige klachten over (vermoedelijke) ongewenste intimiteiten in de seksuele sfeer naar de vertrouwenspersoon toe te gaan. Die mogelijkheid is nu uitgebreid.

Wat kun je doen?

Als iemand ergens niet tevreden over is, dan moet hij naar degene toegaan, die daarbij direct betrokken is. Bijvoorbeeld naar de leerkracht. Gaat het om een conflict tussen ouder en school en komt u er met de locatie directeur niet uit, dan staat de weg open naar het spreekuur van het Dagelijks Bestuur. Een afspraak daarvoor kunt u maken via het Verenigingsbureau. Zij kunnen dan proberen om het probleem op te lossen. Als het probleem niet kan worden opgelost, dan kan contact worden opgenomen met de vertrouwenspersoon van de school, eventueel na doorverwijzing door de contactpersoon op school. Hun namen en adressen staan vermeld in het Jaarboekje.

De klachtenroute samengevat:

1. de zaak bespreken met de direct betrokken perso(o)n(en), meestal de leerkracht;
2. contact opnemen met de locatie directeur;
3. een gesprek aanvragen met het dagelijks bestuur (dat dient te geschieden op het verenigingsbureau)
4. contact opnemen met de landelijke klachtencommissie voor het gereformeerd onderwijs. Deze onafhankelijke commissie doet onderzoek en komt voor beide partijen met een bindende uitspraak.

Bij wie moet je zijn?

De school is aangesloten Geschillencommissie Christelijk Onderwijs (GCBO). Als de vertrouwenspersoon niet kan bemiddelen in het probleem, dan heeft iemand (de klager) het recht om een klacht in te dienen. De vertrouwenspersoon helpt zonodig hierbij. Gaat de klacht over mogelijk strafbare feiten, dan kan de vertrouwenspersoon helpen bij het doen van aangifte bij politie en justitie. De klacht moet worden ingediend bij het schoolbestuur of bij de Klachtencommissie GCBO via de website <http://www.geschillencommissiesbijzonderonderwijs.nl/commissies>.

Meer weten?

De volledige klachtenregeling (met een toelichting erbij) is op school in te zien (Vraag het aan de directeur). In verband met de kwetsbaarheid van sommige zaken kan de regeling ook bij de vertrouwenspersoon worden aangevraagd.

Bereikbaarheidsgegevens vertrouwenspersoon:

Henk Grit,
hgrit@viaa.nl

Tel. 06-24321661

5.1. Vertrouwenspersoon

Vertrouwenspersoon op school

In het jaarboekje staan de gegevens van de vertrouwenspersoon .

voor de kinderen:

Henk Grit, externe vertrouwenspersoon

Grasdorpstraat 2, 8012 EN

Postbus 10030, 8000 GA Zwolle

☎ 038-0384255542 thuis: 0384200796 (mobiel: 0624321661)

interne vertrouwenspersoon

Wendy van Dijk

Zie de jaarkalender voor meer contactgegevens.

voor personeel:

Dr. A. van Beelen

Bijlage 1 Sociale Veiligheid Protocol Kanjertraining

Dit protocol is geformuleerd vanuit de wij-vorm van school en ouders. Dat betekent dat u als school dit protocol als voorbeeld kan gebruiken voor uw veiligheidsbeleid.

U vindt in dit document de onderdelen:

Doelen, De uitgangspunten, Wat doen we preventief en hoe doen we dat en Wat doen we als het mis gaat en hoe doen we dat?

Doelen

- Leerlingen voelen zich veilig op school (sociaal, psychisch en fysiek)
- Leerlingen, leerkrachten, directie, kanjer-/anti-pestcoördinator en ouders weten wat ze kunnen doen ter preventie van onveilige situaties en hoe ze kunnen handelen als het toch onveilig wordt.

De uitgangspunten

School is bedoeld om te leren. Dit kan alleen als leerlingen zich veilig voelen op school.

De visie en levenshouding van de Kanjertraining vormen het uitgangspunt van ons veiligheidsbeleid. We hebben een duidelijke visie op hoe we met elkaar omgaan en willen graag samen met ouders en kinderen zorgen voor een veilige school.

1. We willen te vertrouwen zijn

De meeste mensen willen te vertrouwen zijn. Op die manier willen we gezien, gehoord en begrepen worden. We gaan daarom uit van elkaars goede bedoelingen en kijken met vertrouwen naar elkaar en de kinderen. Ons uitgangspunt is daarbij dat je jezelf mag zijn. Doe je niet anders voor dan wie je werkelijk bent, zoals je bent is het goed. En daarmee ben je te vertrouwen.

2. Wij, leerkrachten en ouders, zijn samen het gezag van het fatsoen

We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de opvoeding van de kinderen. Een goede opvoeding richt zich op fundamentele menselijke waarden zoals: liefde, vertrouwen, mededogen, toewijding, verantwoordelijkheid en betrokkenheid in de breedste zin van het woord.

Daarom moeten wij, ouders en leerkrachten, duidelijke leiders zijn voor kinderen: wij vertegenwoordigen het gezag van het fatsoen. We laten ons daarbij niet bepalen door negatieve gevoelens zoals angst, onmacht en ergernis. We zorgen voor een veilige sfeer door grensoverschrijdend gedrag op een nette manier zorgvuldig aan te pakken. Daarin werken we samen met elkaar.

3. We geven het goede voorbeeld

De kinderen voelen zich veilig als wij het goede voorbeeld geven:

- We gaan respectvol met elkaar om.
- We spreken respectvol over elkaar en de kinderen, ook op sociale media

- Indien zich een probleem voor doet of als we ons zorgen maken, dan overleggen we met elkaar. We zoeken een oplossing die goed is voor alle betrokkenen en die recht doet aan de situatie.

Wat doen we preventief en hoe doen we dat?

Inhoud Kanjertraining

We bespreken en oefenen met gedrag door middel van de volgende materialen. Deze zijn van toepassing op de kinderen, maar net zo goed op ons als volwassenen. Omdat kinderen gedrag van ons nadoen, is het van belang dat wij (ouders en het team) het goede voorbeeld geven.

De petten

Om in gesprek te gaan over gedrag maken we vanuit de Kanjertraining gebruik van petjes met vier verschillende kleuren. Wanneer zich een probleem of stressvolle situatie voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. We maken kinderen bewust van hun gedrag en oefenen met nieuw gedrag. Kinderen kunnen zo leren kiezen voor gedrag dat bij hen past en dat prettig is voor henzelf en de ander.

Wanneer je doet als een kanjer, of als de witte pet, dan doe je als jezelf, je bent te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Je toont respect voor jezelf en de ander.
Jezelf zijn betekent ook: vervul de rol die bij je past. Dus moeder: wees moeder.
Leerkracht: wees leerkracht. Je bent geen vriendje van het kind. En laat het kind ook kind zijn.

Als we allemaal als onszelf doen, vanuit vertrouwen, kunnen we toch heel verschillend doen, ook in verschillende situaties.

De witte pet is de pet van vertrouwen en jezelf zijn. Samen met de gele, rode en zwarte pet zie je dan...

Je kunt jezelf zijn in combinatie met de zwarte pet. De zwarte pet staat voor kracht. Dan reageer je op een prettig stoere manier. Je durft ruimte in te nemen. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je geeft je grenzen aan. Je maakt plannetjes, toont initiatief. Zolang naast

Wit en zwart

- vertrouwen
- duidelijk
- doorzetter
- leiderschap

De rode pet in combinatie met de witte pet staat voor humor. Je maakt grapjes die leuk zijn voor iedereen. Je doet optimistisch, vrolijk, relativerend, luchtig, handelt met levensvreugd.

Voorouders en leerkrachten betekent dit dat je humor gebruikt in je opvoeding en speels kunt zijn: je kunt spelen met kinderen en je kunt relativeren. Je toont optimisme en vrolijkheid.

Wit en rood

- vertrouwen
- vrolijk
- humor
- positief denken

Handelen we met de wit-gele pet, dan geven we ruimte aan de ander. We luisteren, zorgen, tonen interesse, zijn rustig en vriendelijk, bescheiden.

Voorouders en leerkrachten betekent dit dat we betrokkenheid tonen, luisteren naar kinderen en willen weten wat hun behoefte is. We tonen empathie.

Wit en geel

- vertrouwen
- vriendelijk
- bescheiden
- behulpzaam

Alle kleuren petten hebben hun valkuil wanneer de witte pet van vertrouwen wegvalt. Als we niet meer met vertrouwen naar elkaar of naar onszelf kijken, komen we terecht in wantrouwen. Bij de ene persoon of in de ene situatie uit dit zich in te krachtig gedrag (zwarte pet), bij een ander in te onderdanig angstig gedrag (gele pet) en bij een ander in clownesk meeloopgedrag (rode pet).

In klassen waar het vertrouwen wegvalt, ontstaat dit gedrag. De basis van vertrouwen moet dan weer worden teruggezet. Gelukkig blijken de meeste mensen dit graag te willen: we willen ons liever gedragen met witte pet dan zonder. We zijn 'de weg even kwijtgeraakt'.

Het gaat mis als je niet doet als jezelf

Het gaat mis als we niet meer onszelf zijn, dan valt de witte pet weg.
Je doet dan zo:

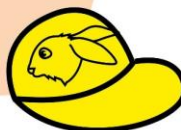
Ik schop, sla, duw, pest.

*Ik maak vervelende grapjes, lach anderen uit
en doe mee met de zwarte pet.*

Ik doe zielig, zeg niks, kijk naar de grond.

In het aanspreken van kinderen gebruiken we pettentaal. Voorbeelden hiervan: "Welke pet heb je nu op? Hoe kun je de witte pet erbij opzetten?" "Ik zie een heleboel witte petten!" "Wil je te vertrouwen zijn? Doe dan als de witte pet." De pettentaal helpt ons om zonder oordeel het kind op zijn gedrag aan te spreken.

Let op: we koppelen nooit een pet aan een kind. De petten gaan over gedrag, en gedrag kun je veranderen. Een kind doet als een rode pet op een moment, en is de rode pet niet.

In rollenspelen gebruiken we de petten om te oefenen met gedrag.

Smileyposter

Leerlingen

Welk gedrag willen we wel en niet op school? Waar ligt de grens? De smileyposter geeft hier handvatten voor. Wij willen kinderen leren om rekening met elkaar te houden. Let dus een beetje op de gevoelens van de mensen om je heen. Check even of de ander zich nog goed voelt bij jouw gedrag. Andersom geldt ook: het is jouw verantwoordelijkheid om aan te geven wanneer je je ergens niet prettig bij voelt. De meeste mensen bedoelen het goed, maar het gaat wel eens mis. Je helpt de ander door je grens aan te geven: "Ik vind het vervelend als je ... doet. Wil je dat anders doen?"

Leerkrachten, ouders en directie

De smileyposter is ook van toepassing op de volwassenen rondom de leerlingen. Wat mogen wij (school en ouders) van elkaar verwachten?

- Als we ons zorgen maken om een kind, dan overleggen we respectvol met de kinderen, ouders en de leerkracht. We geven elkaar feedback. Dat betekent dat we op het schoolplein of via internet niet slecht spreken over een ander: we gaan met die ander in gesprek. Kortom: We spreken met respect over en met elkaar.
- We zoeken een oplossing die goed is voor het kind, de klasgenoten, de ouders en de school.
- Soms bedoelt de ander iets goed, maar ervaar je het vervelend. We geven dan rustig onze grens, zodat de ander rekening met je kan houden.

Afsprakenposter

Als leidraad voor hoe wij op school met elkaar om willen gaan, gebruiken we de volgende vijf uitgangspunten van de Kanjertraining. Op school ziet u deze uitgangspunten op de kanjerafsprakenposters. De kleuren verwijzen naar de petten. Hieronder staan de posters zoals bedoeld voor de kleuters.

Motor en Benzine: alles wat aandacht krijgt, groeit
Leerlingen

Met de Kanjertraining leren we dat alles wat aandacht (benzine) krijgt groeit. Vervelend gedrag (motor) blijft doorgaan en krijgt status als kinderen meelachen en erbij staan. We maken kinderen bewust van de benzine die ze (vaak onbedoeld) geven aan gedrag dat niet prettig of storend is. Zo leren kinderen sociale verantwoordelijkheid te nemen en ervoor te kiezen om geen benzine te geven.

In onveilige klassen bekrachtigen kinderen elkaar in negatief, te stoer gedrag. Pas wanneer kinderen leren om geen benzine meer te geven, als de norm verandert, dan valt er geen winst (status, populariteit) meer te behalen met negatief gedrag.

Leerkracht

De leerkracht probeert in de klas benzine (aandacht) te geven aan positief gedrag. De leerkracht spreekt benzinegevers aan: "Geef maar geen benzine". Hierdoor krijgt negatief gedrag minder aandacht (benzine) van de leerkracht. Ouders

Wat kunnen ouders thuis doen?

Bevraag uw kind eens of het benzine geeft in de klas. Soms klagen kinderen thuis over vervelend gedrag van een klasgenoot. Het komt geregeld voor dat kinderen onbedoeld zelf benzine blijken te geven aan dit gedrag. Dit kan door erom te lachen, door ernaar te kijken maar ook door te klagen ("oohhh, stil nou eens, nouou, hou nou op..."). Dit houdt onbedoeld het gedrag in stand.

Waar geeft u thuis benzine aan? Lacht u om storend gedrag van uw kind, dan zal uw kind hiermee doorgaan. Spreekt u alleen uw kind aan op negatief gedrag, dan zal uw kind daarmee aandacht vragen. Geef daarom veel complimenten en benoem dus gedrag wat u prettig vindt. Dan zal dat gedrag versterkt worden.

Wat doen we als het mis gaat en hoe doen we dat?

Gedoe hoort erbij en is leerzaam

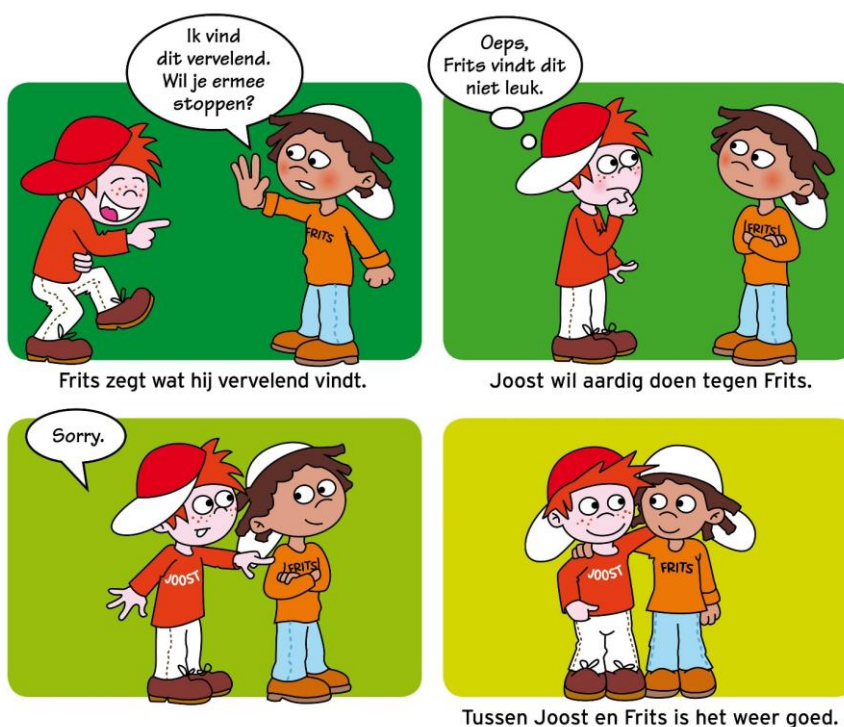
Het is normaal dat kinderen af en toe 'last' hebben van elkaar. Dit gebeurt thuis en op school. Ze willen spelen met hetzelfde speelgoed, ze willen rustig werken terwijl een ander door de klas roept. Ze willen met hetzelfde kind spelen maar niet met elkaar. Kortom: er ontstaat gedoe. Dit zijn voor kinderen allemaal leermomenten. In het volwassen leven moeten wij immers ook leren omgaan met onze behoeftes en die van anderen. We zullen onze grenzen en wensen moeten aangeven.

Hoe leren we kinderen om te gaan met gedoe?

Fase 1 : kind heeft last van een ander

Vuistregel van de Kanjertraining:

Jij zit in een klas met kinderen die te vertrouwen willen zijn. We leren kinderen om rustig aan te geven dat ze ergens last van hebben en te vragen of de ander wil stoppen.

Soms wordt een incident groter doordat kinderen het gedrag van een ander ervaren als pesten, en vervolgens agressief of klagerig reageren (richting klasgenoten, leerkracht, ouders). Klasgenoten, leerkrachten en ouders kunnen dit onbewust versterken, bijvoorbeeld door agressief gedrag goed te keuren ("mep maar terug"), té veel medelijden te tonen of kwaad te spreken over het andere kind. Tips voor leerkrachten en ouders:

- Ga na een conflict of gedoe geen rechter spelen om dader en slachtoffer te identificeren. Richt je op de toekomst: "Willen jullie het oplossen? Hoe zouden jullie dit de volgende keer anders kunnen doen?"
- Leer kinderen hoe je op een rustige, respectvolle manier zegt dat je last hebt van iemand. De woorden en toon moeten bij het kind zelf passen.
- Leer kinderen te stoppen met hun gedrag als een ander aangeeft er last van te hebben.
- Geef hierin zelf het goede voorbeeld. Hoe doet u als u last heeft van iemand in uw gezin, familie, vriendenkring, buurt? Welke gedragsvoorbeelden krijgen kinderen van u?
- Spreek met respect over andere kinderen, ouders en leerkrachten.
- Bespreek met kinderen het verschil tussen plagen en pesten.
- Leer kinderen de intenties van anderen te interpreteren. Een kind kan iets als een grapje bedoelen, maar een ander kan het als beledigend opvatten. Leer kinderen om te checken hoe de ander het bedoelde.

Fase 2 : het storende gedrag gaat door

Vuistregel van de Kanjertraining: een motor kan niets beginnen, als het geen benzine krijgt. Word dus niet boos, ga niet huilen, ga niet in discussie. Laat de klasgenoot die vervelend doet kletsen, en ga samen met een klasgenoot die je vertrouwt (maatje of buddy) iets anders doen. Als jij niet meer op het vervelende gedrag let, houdt het meestal vanzelf op. Gaat het toch door? Dan stap je naar een volwassene die kan helpen (juf, meester, pleinwacht, ouders).

Vaak blijft het bij een incident, en is er géén sprake van structureel pesten. Tips voor leerkrachten en ouders:

- Leer kinderen weg te lopen bij vervelend gedrag, en steun te zoeken bij leeftijdsgenoten. Voor sommige kinderen is dit een oefening in zelfbeheersing.
- Geef hierin zelf het goede voorbeeld. Laat u zich bepalen door negatieve personen in uw leven? Of besteedt u energie aan positieve zaken?
- Leer kinderen om hulp te vragen bij een volwassene als vervelend gedrag doorgaat. Bespreek het verschil tussen klikken en om hulp vragen.
- Ook kinderen van wie u het misschien niet verwacht, kunnen doen als een rode of zwarte pet.
- Vraag kinderen of het de bedoeling was om de ander bang, verdrietig, boos te maken of pijn te doen. Laat kinderen zelf nadenken over een oplossing die goed is voor alle betrokkenen.
- Problemen tussen kinderen die zich op school voordoen, worden op school opgelost. School betreft indien nodig de ouders daarbij.
- Spreek, ook als zich problemen voordoen, met respect over andere kinderen, ouders en leerkrachten.

Fase 3 : iemand wordt structureel lastiggevalen vanuit een machtspositie: pesten

Definitie pesten

Wanneer een kind of groepje in een machtsverhouding steeds opnieuw een ander kind blijft lastigvallen (psychisch, verbaal of fysiek), spreken we van

pestproblematiek. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Het gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig.

Pesten kan heel schadelijk zijn en daarom moeten we samen zorgen dat het snel stopt. Hierbij gaat het om duidelijk begrenzen van ongewenst gedrag (van alle partijen) en het herstellen van het vertrouwen. Omdat ieder pestgeval weer anders is, staan hieronder een aantal vuistregels die wij hanteren.

1. Denk aan alle rollen binnen het pesten.

- a. Wij (het team en de ouders van het kind dat pest) keuren het pestgedrag af en er volgt een consequentie indien het doorgaat. Hierbij wordt pestgedrag omgebogen in positief en betrokken gedrag in de klas.
- b. We leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen en een positieve rol te spelen voor elkaar. We leren buitenstaanders (klasgenoten) het pestgedrag niet te bekrachtigen. Kinderen leren een goede vriend te zijn van de pester: help je vriend door hem weg te halen uit het pesten en met hem iets anders te gaan doen (anti-pestposter 2, in het digibordmateriaal). Als omstanders / buitenstaanders niet ingrijpen, stemmen ze impliciet in met pesten.
- c. Kinderen die gepest worden oefenen om duidelijk hun grens aan te geven, geen benzine te geven, erbij weg te gaan en naar een maatje te gaan. Werkt het niet, dan ga je naar het aanwezige gezag.
- d. Klasgenoten hebben allemaal maatjes. We leren kinderen hoe je een goed maatje kan zijn voor iemand die last heeft van een ander. Wees zelf te vertrouwen, geef geen benzine aan pestgedrag en ga samen iets anders doen.

2. Betrek de context.

- a. Het betrekken van ouders bij de normvorming en het groepsproces is van groot belang, dit versterkt het WIJ-gevoel. Kinderen luisteren in de eerste plaats naar hun ouders. Ouders helpen hun kind door met vertrouwen te spreken over klasgenoten, ouders en de school.
- b. De groepsnorm is van grote invloed op pesten. De groepsnorm moet zijn dat we onze eigen status/populariteit niet versterken op een manier die ten koste gaat van een ander. Deze groepsnorm wordt versterkt door te werken aan het onderling vertrouwen in de groep, zoals beschreven onder Wat doen we preventief en hoe doen we dat? We leggen de focus daarbij op:

- Wat gaat er goed in de klas?
- Wat willen we verbeteren in de klas?
- Welke kwaliteiten waarderen we bij elkaar?
- Wat wordt ons plan?
- Hoe kunnen we elkaar helpen?

c. Indien nodig, betrekken wij de wijkagent

3. We (team en ouders) letten op de manier waarop we dit doen. Onze leidraad:

- a. Wij willen dat iedereen zich veilig voelt op school. Er is daarom geen excuus voor wangedrag.
- b. We delen kinderen niet in daders en slachtoffers. Pesten is een complex probleem waarbij daders en slachtoffer niet altijd te scheiden zijn en soms een en dezelfde persoon is. Kinderen worden niet in hun kracht gezet door ze te labelen als dader of slachtoffer. De 'dader' wordt dan negatief bekeken (met wantrouwen) en doet dan al snel iets fout in de ogen van anderen. Het 'slachtoffer' wordt dan als zwak bestempeld, en wordt niet aangesproken op zijn of haar (veer)kracht. Hoe dan wel:
- c. We zoeken een oplossing die goed is voor alle betrokkenen.
- d. We blijven met respect spreken over en met elkaar.
- e. Wij (ouders en team) geven hierin het goede voorbeeld.

Wij kunnen ook de handvatten en tips gebruiken van Fase 1 en 2, zoals hierboven omschreven.

De rol van leerkrachten, ouders en directie bij grensoverschrijdend gedrag

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Grensoverschrijdend gedrag kan op verschillende manieren plaatsvinden: verbaal, fysiek, materieel. Het kan bijvoorbeeld gaan om pesten, agressief gedrag, spullen kapot maken of stelen, discriminatie en seksuele toenadering of –intimidatie. Het gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn, maar degene die er mee wordt geconfronteerd ervaart het als ongewenst en onaangenaam.

Elke situatie van grensoverschrijdend gedrag staat op zichzelf, en is situationeel/ contextueel en vraagt een eigen afweging en aanpak. Wat bij het ene kind goed werkt, werkt bij het andere kind averechts. Toch zijn er wel wat vuistregels te creëren.

Een school is een plek om te leren, daar moet het dus veilig zijn. Binnen de school moet de nadruk liggen op vertrouwen, maar dat kan alleen bestaan als er helder en duidelijk gezag is. De smileyposter geeft hiervoor een duidelijk kader: het moet goed zijn voor jou en de ander. We willen het vaak wel goed doen, maar het gaat soms wel eens mis.

Fysieke veiligheid in gevaar?

Als een kind of ouder grensoverschrijdend gedrag vertoont, is het eerste wat van belang is: Is de fysieke veiligheid in het geding van de leerkracht, het kind of de omstanders?

Voorbeelden zijn: schaar gooien door de klas, met een mes dreigen, agressie, dreigen met een waakhond loslaten etc.

In dat geval gaan we niet eerst begrijpen en rustig in gesprek, het is dan een kwestie van handelen en grenzen stellen. Veiligheid staat voorop. Een optie zou dan kunnen zijn dat de leerkracht met de hele klas de ruimte verlaat. De leerkracht stuurt een andere volwassene naar het kind toe om het kind tegen zichzelf te beschermen.

Het heeft altijd de voorkeur om van kinderen af te blijven als leerkracht. Indien er echter geen alternatief is, is het ook de plicht om in te grijpen om gevaar te voorkomen. Dus vechtende kinderen uit elkaar halen nadat je duidelijk hebt gezegd: Uit elkaar nu!

Denk bij schade ook aan herstelrecht:

Voorbeelden:

- Fysiek iets aangedaan: knuffel geven
- Iets stuk gemaakt: koop een nieuwe
- Uitgescholden: excuusbrief schrijven
- Weglopen: tijd inhalen
- Racisme: werkstuk maken over tweede wereldoorlog

Bij fysieke onveiligheid is er altijd een nagesprek met de ouders van de leerling. Daarbij gaan we op zoek naar is hier sprake van onwil of onmacht? In beide gevallen verwachten we echter dat ouders het gedrag ondubbelzinnig afkeuren. Doen ouders dit niet, dan gaat deze leerling naar een andere klas tot de rust, veiligheid en het vertrouwen binnen de klas voldoende is hersteld. Zijn er aanwijzingen dat de leerling het gedrag in die klas ook zal laten zien, dan komen we in een situatie van schorsen c.q. verwijderen binnen de grenzen van de leerplichtwet. Hieronder wordt dit stap voor stap uitgelegd.

Onmacht versus Onwil

De Kanjertraining heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen, maar het gaat wel eens mis. Dat is niet erg, daar leren ze van. Toch zijn er soms kinderen die zich wel willen misdragen. We maken dan ook een onderscheid tussen onmacht en onwil in de aanpak van grensoverschrijdend gedrag. In de bijlage Handvatten Grensoverschrijdend gedrag is stapsgewijs weergegeven hoe te reageren in beide gevallen.

Bij sommige kinderen is het moeilijk uit te maken of er sprake is van onmacht/onvermogen/beperking of onwil. De Kanjertraining is van mening dat hier een 'streng' onderscheid in moet worden gemaakt. Dit onderscheid zit door de hele Kanjertraining heen.

Onmacht

Kinderen die zich misdragen, maar dat niet willen, worden ondersteund en geleerd hoe zij zichzelf kunnen beheersen. Dat vindt plaats in samenwerking met de ouder(s) van deze leerling. Het kan zijn dat een kind het moeilijk heeft met zichzelf of met de omstandigheden waarin het verkeert. Maar desondanks probeert het kind er iets van te maken. Zo zijn er kinderen met onvermogen zoals autisme, ADHD, moeilijke (gezins)omstandigheden of andersoortige beperkingen die ondanks hun onvermogen er alles aan doen om zich aanvaardbaar te gedragen. Dat het misgaat is niet erg. Het zijn leermomenten.

Wat helpt is:

- Met ouders en kinderen moet worden besproken dat onvermogen, beperkingen en omstandigheden geen vrijbrief zijn voor wangedrag. Ook dit kind moet leren zich fatsoenlijk te gedragen zodat klasgenoten zich veilig voelen. Wanneer ouders tegen hun kind blijven zeggen dat hij/zij er

niks aan kan doen, dan krijgt het kind een vrijbrief om zich te misdragen. De inzet, de motivatie, de urgentie is nodig om het kind ander gedrag te leren.

- Een groot deel van kinderen met gedragsproblemen (75%) heeft moeite met het begrijpen van taal. Dit wordt vaak over het hoofd gezien. Pas je taalgebruik dus aan.
- Ouders en leerkrachten geven (op een rustig moment) inzicht in de gevolgen van het gedrag van het kind: "Als je zo doet, gebeurt er dit (kinderen willen niet meer met je omgaan/ kinderen worden bang van jou/we kunnen niet werken in de klas, dus je moet uit de klas". Hierdoor raken kinderen gemotiveerd om anders te reageren. Het reguleren van emoties begint bij de motivatie.
- Ouders en leerkrachten stellen helpende vragen: "Wil jij je zo gedragen? Wil jij dat ik/wij jou zien als...? Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"
- We geven duidelijke instructie welk gedrag we wel van het kind willen zien. Dus niet wat niet, maar vooral wat wel.
- Kind uit omgeving halen, soms juist bij leerkracht houden.
- Omstanders wegsturen.
- Kind blijft bij de leerkracht, 1 tot 6 weken, zie toelichting bij interventies op KanVAS
- Kind voorbereiden op nieuwe situaties voordat de hele klas instructie krijgt.
- Coachingsgerichte benadering: voordoen is nadoen, "je bent de moeite waard maar dit gedrag kan niet", op zoek gaan naar de oorzaken/triggers, alternatieven bedenken en oefenen hoe je anders zou kunnen reageren
- Leerkracht en ouders vullen de vragenlijst in het Kanjer Volg- en adviessysteem (KanVAS) in. Samen met ouders kunnen we adviezen selecteren die uit het KanVAS komen en een plan van aanpak maken.
- Individuele kinderen die sociaal vastlopen kunnen met hun ouders een ouder-kind training volgen. Ouders kunnen hiervoor kijken op www.kanjertraining.nl. Of ze kunnen worden doorverwezen naar specialistische hulp indien nodig.

Onwil

Heeft een kind de opvatting dat het zich niet fatsoenlijk wil gedragen en met niemand rekening wil houden, dan reageert de school grensstellend. Ouders worden betrokken bij het feit dat hun kind het verlangen heeft zich te willen misdragen. De mentaliteit van een kind is immers de verantwoordelijkheid van de ouders. Het is cruciaal nu in het gesprek met de ouders expliciet te vragen:

- Keurt u als ouder dit gedrag goed? Wilt u dat uw kind morgen weer zo reageert?

Als ouders reageren vanuit "nee, maar...", waarin er een opsomming van redenen voor het gedrag komt, zal verwezen worden naar de Smileyposter, met de vraag of het de bedoeling is dat hun kind andere kinderen lastigvalt. De meeste ouders willen dit niet.

De neiging ontstaat soms om alle omstandigheden rondom het kind te gaan aanpassen (beter toezicht, andere kinderen en de leerkracht moeten anders doen). Wanneer het echter om onwil gaat, kan de omgeving helemaal worden

aangepast, maar wil het kind zich nog steeds niet fatsoenlijk gedragen. Vandaar deze bovenstaande vraag aan de ouders: Keurt u dit gedrag goed? Als ouders daarop aangeven dat ze het gedrag afkeuren, dan moeten ouders dat duidelijk tegen hun kind zeggen.

School heeft de steun van ouders nodig om hun kind bij te sturen. In de praktijk blijkt:

- Kinderen die handelen uit onvermogen, zijn goed te corrigeren als hun ouders goed samenwerken met de leerkrachten.
- Kinderen die handelen uit onvermogen zijn moeilijk te corrigeren als hun ouders dat onvermogen als excuus voor vertoond wangedrag gebruiken.
- Kinderen die zich willen misdragen zijn snel te corrigeren (omdat er geen onvermogen meespeelt) als ouders op dezelfde lijn zitten als de school.
- Kinderen die zich willen misdragen, zijn niet te corrigeren als ouders het een probleem van school vinden.

“Mijn kind mag slaan”

Wat als ouders een andere opvatting hebben over gedrag dan de school? Ouders vinden dat hun kind het recht heeft om agressief voor zichzelf op te komen. Het kind mag zich onfatsoenlijk gedragen ten koste van andere kinderen, leerkrachten, ouders of de school. Kortom, de rode kant van de smileyposter wordt goedgekeurd door de ouders.

De ouder wordt nu doorverwezen naar de directie. Deze maakt duidelijk:

- We hebben alle respect voor de regels die u thuis hanteert, daar bent u immers de baas
- Op school hebben wij aanvullende regels, deze bepalen wij.
- Indien u kiest voor onze school, moet u tegen uw kind zeggen dat hij zich op school aan de schoolregels moet houden.
- Wilt u ons helpen? Als alle kinderen voor zichzelf opkomen op de manier die u wenst, dan kan ik de veiligheid niet garanderen op school. Dat is mijn taak als directie.
- Als u niet wilt dat uw kind zich aan de schoolregels houdt, is er geen plek meer op deze school en moet u zoeken naar een school die beter aansluit bij uw wensen.

Tot die tijd wordt er een passende oplossing gezocht die recht doet aan de situatie. Het bestuur moet hierover geïnformeerd worden, zodat school rugdekking heeft.

Bijvoorbeeld:

- Contract opstellen met duidelijke afspraken
- Het kind wordt een of twee klassen hoger of lager geplaatst, in een “oefenklas”
- Het kind is slechts een beperkt aantal uren op school
- Feedbackoefeningen doen
- Consequenties bedenken wanneer leerling het leren belemmert. Bijv. kind wordt opgehaald door ouders als het zich misdraagt. School is immers een leerinstelling en geen opvang.

- Kind blijft bij de leerkracht, 1 tot 6 weken, zie toelichting bij interventies op KanVAS
- Schorsing binnen de grenzen van de leerplichtwet
- Plaatsing op een andere school